

کلیات برنامه و سرفصل

دوس رشتہ

فلسفہ اسلامی

سطح سہ حوزہ ہای علمیه خواهران

سال تنظیم: ۱۳۹۹

فهرست:

۳	کلیات رشته
۴	عناوین دروس
۵	فقه ۱
۶	فقه ۲
۷	فقه ۳
۸	فقه ۴
۹	اصول فقه ۱
۱۰	اصول فقه ۲
۱۱	اصول فقه ۳
۱۲	اصول فقه ۴
۱۳	تفسیر قرآن ۱
۱۴	تفسیر قرآن ۲
۱۵	تجزیه و ترکیب
۱۶	فلسفه اسلامی ۱
۱۷	فلسفه اسلامی ۲
۱۸	فلسفه اسلامی ۳
۱۹	فلسفه اسلامی ۴
۲۰	فلسفه اسلامی ۵
۲۱	مکاتب فلسفی جهان اسلام
۲۲	متون فلسفه اسلامی
۲۳	کلام اسلامی ۱
۲۵	کلام اسلامی ۲
۲۷	کلام اسلامی ۳
۲۹	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۱
۳۰	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲
۳۱	علم النفس
۳۲	معرفت شناسی
۳۳	تفکر عقلی در کتاب و سنت
۳۴	منطق قدیم ۱
۳۵	منطق قدیم ۲
۳۷	منطق جدید
۳۸	تاریخ فلسفه اسلامی
۳۹	تاریخ فلسفه غرب ۱
۴۰	تاریخ فلسفه غرب ۲
۴۱	تاریخ فلسفه غرب ۳

۴۲	تاریخ فلسفه غرب ۴
۴۳	فلسفه اخلاق
۴۴	فلسفه علم
۴۵	فلسفه تطبیقی
۴۶	عرفان اسلامی
۴۸	زبان تخصصی ۱
۴۹	زبان تخصصی ۲
۵۰	عربی معاصر
۵۱	روش تحقیق پیشرفته
۵۲	کارورزی و ارائه پژوهش ۱
۵۳	کارورزی و ارائه پژوهش ۲
۵۴	پایان نامه
۵۵	مهارت‌های پژوهشگری
۵۶	مسئله‌یابی و منبع‌یابی
۵۷	طرح‌نامه‌نویسی
۵۸	فیش‌نویسی و پردازش اطلاعات
۵۹	شیوه تدوین پایان
۶۰	مقاله‌نویسی
۶۱	روش نقد و تحلیل
۶۲	روش‌شناسی مطالعات میان‌رشته‌ای
۶۳	روش‌شناسی مطالعات تطبیقی
۶۴	عناوین جامع

کلیات رشته:

ماده ۱. عنوان:

عنوان، کلیات و برنامه سطح سه (ویژه خواهران) رشته فلسفه اسلامی است.

ماده ۲. تعریف:

«سطح سه رشته فلسفه اسلامی» پس از سطح دو (دوره عمومی) آغاز می‌گردد. طلاب در این دوره، مبانی، آراء و مشربهای مهم فلسفه اسلامی را آموخته و توان تحلیل و بررسی، تدریس و پاسخ‌گویی به نیازهای رایج در زمینه فلسفه اسلامی را -در محدوده‌ای که در این سطح، بحث می‌شود- کسب می‌کنند و پس از احراز توان علمی، با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه رشته فلسفه اسلامی می‌شوند.

ماده ۳. اهداف:

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادی
۲. شناخت آراء، روشها و مشربهای مهم در فلسفه اسلامی و آشنایی با مبانی آنها
۳. ایجاد توان تحقیق در حد تتبع (جمع‌آوری و نتیجه‌گیری) و نقد، در زمینه فلسفه اسلامی
۴. ایجاد توان تدریس فلسفه اسلامی در سطوح پایین‌تر
۵. تقویت توان ترویج مباحث فلسفه اسلامی به صورت نوشتار و گفتار
۶. ایجاد توان پاسخ‌گویی به سؤالات رایج اعتقادی
۷. آماده‌سازی استعدادها برتر به منظور ورود به مقاطع بالاتر
۸. ایجاد توان بهره‌گیری از متون فلسفی

ماده ۴. سیاستها:

۱. توجه خاص به تأثیرپذیری فلسفه اسلامی از قرآن و سنت و پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام)
۲. تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته فلسفه اسلامی
۳. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل فلسفی
۴. اهتمام بر درک و به‌کارگیری متون و منابع مهم و اصلی فلسفه اسلامی
۵. تلاش بر معرفی توصیفی منابع مهم و اصیل فلسفه اسلامی
۶. تأکید بر توسعه آموزش پژوهش محور
۷. تأکید بر نقش محوری زن در تحکیم خانواده در کلیه امور آموزشی و پژوهشی
۸. توجه به ویژگی‌های بانوان در برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی
۹. شناسایی استعدادهای ویژه جهت تصدی امور تحقیق، تدریس، مدیریت و تبلیغ
۱۰. تأکید بر بهره‌گیری از روشهای کارآمد آموزشی، به ویژه روش مشارکت فعال
۱۱. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز
۱۲. تأکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی

عناوین دروس :

اهداف	واحد	عناوین دروس	ردیف
شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی	۱۲	فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۱
شناخت مباحث مهم اصولی و حتی الامکان متناسب با گرایش فلسفه	۸	اصول فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۲
تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی	۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۳
تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو	۲	تجزیه و ترکیب	۴
شناخت فلسفه اسلامی	۱۸	فلسفه اسلامی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵	۵
شناخت مشربهای مختلف فلسفه اسلامی و تفاوتهای آنها	۲	مکاتب فلسفی جهان اسلام	۶
ایجاد توان بهره گیری از متون اصلی فلسفه مشاء و اشراق	۲	متون فلسفه اسلامی	۷
شناخت استدلالی مباحث نبوت، امامت و معاد	۶	کلام اسلامی ۱، ۲ و ۳	۸
بررسی مباحث اصلی فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی	۴	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۱ و ۲	۹
شناخت نفس انسانی، ویژگیها و قوای آن	۲	علم النفس	۱۰
شناخت استدلالی راهها و ابزار شناخت و ارزشیابی آنها	۲	معرفت شناسی	۱۱
آشنایی بیشتر با نگاه کتاب و سنت به عقل و تفکر عقلی	۲	تفکر عقلی در کتاب و سنت	۱۲
شناخت روش استدلال برهانی و شرایط آن و شناخت مغالطه و انواع	۴	منطق قدیم ۱ و ۲	۱۳
آشنایی بیشتر با شیوه استدلال و نمادهای منطق جدید	۲	منطق جدید	۱۴
شناخت جریانات مهم تأثیرگذار در فلسفه اسلامی و شخصیتهای مهم	۲	تاریخ فلسفه اسلامی	۱۵
شناخت و نقد جریانات مهم فلسفه غرب و شخصیتهای تأثیرگذار در	۸	تاریخ فلسفه غرب ۱، ۲، ۳ و ۴	۱۶
آشنایی با مبادی و ملاکهای گزاره‌های اخلاقی و نظریات و مکاتب	۲	فلسفه اخلاق	۱۷
شناخت ماهیت و روش علوم تجربی و دیدگاههای موجود در آن	۲	فلسفه علم	۱۸
شناخت جهات اختلاف فلسفه اسلامی با دیگر فلسفه‌های مهم، در بحثهای وجود، علیت و واجب الوجود و صفات آن	۲	فلسفه تطبیقی	۱۹
آشنایی با مباحث اساسی عرفان نظری	۲	عرفان اسلامی	۲۰
ایجاد توان بهره گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی	۴	زبان تخصصی ۱ و ۲	۲۱
ایجاد توان بهره گیری از متون جدید عربی در رشته فلسفه	۲	عربی معاصر	۲۲
آشنایی با روشهای مختلف پژوهش فلسفی و کیفیت بهره برداری از	۲	روش تحقیق پیشرفته	۲۳
کسب مهارتهای لازم در انجام دادن پژوهشهای فلسفی و ارائه نتایج	۲	کارورزی و ارائه پژوهش ۱ و ۲	۲۴
ارائه یک تحقیق جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یک موضوع فلسفی	۴	پایان نامه	۲۵
	۱۰۲	جمع واحد	

فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام
ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

اجاره، ضمان، مضاربه، قرض، ودیعه، وقف

متن درسی: درس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرایع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه

فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

قضا، شهادت، اقرار

متن درسی: دروس تمهیدی فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقیح شرایع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه

فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

لقطه ، اطعمه و اشربه ، ارث

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرایع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام ، محمد جواد مغنیه

فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روشهای استدلال فقهی و فلسفه احکام
ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

انفال و مشترکات، حدود، دیات (به استثنای بحث مقادیرالديات تا ابتدای بحث من احکام القتل)

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، شهید ثانی
۳. شرايع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنیه

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

ملازمات عقلی:

اقسام دلیل عقلی، مستقلات عقلیه، مقدمه واجب (از مباحث غیر مستقلات عقلیه)

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از اول المقصد الثانی (الملازمات العقلیه) تا ابتدای المساله الثالثه (مساله الضد) به استثنای مبحث اجزاء

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری
۳. دروس فی علم الاصول الحلقه الثالثه، شهید سید محمد صدر
۴. تمهید القواعد الاصولیه و العربیه لتفريع قواعد الأحكام الشرعیه، شهید ثانی

اصول فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

غیر مستقلات عقلیه، مباحث: اجزاء- مساله ضد- اجتماع امر و نهی

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از ابتدای الباب الثانی (غیر مستقلات عقلیه) تا پایان بحث اجتماع امر و نهی به استثنای بحث مقدمه واجب

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

مباحث حجت :

- ❖ مباحث مقدماتی
  - موضوع این بحث
  - معنای حجت
  - مدلول کلمه اماره و ظن معتبر
  - ظن نوعی
  - اماره و اصل عملی
  - معیار حجیت اماره
  - ذاتی بودن حجیت علم
  - جایگاه حجیت اماره
  - ظن خاص و ظن مطلق
- ❖ قرآن کریم و نسخ آن
- ❖ سنت
  - فعل و تقریر معصوم
  - خبر متواتر
  - خبر واحد
- ❖ دلیل عقلی

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر (ه)

محدوده: از اول المقصد الثالث: مباحث الحجّة تا ابتدای الباب الخامس: حجیة الظواهر (به استثناء مباحث: ۱. مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای الكتاب العزیر ۲. دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع ۳. الباب الثالث الاجماع)

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحکام الشرعیة، شهید ثانی

اصول فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

حجیت ظواهر، تعادل و تراجیح

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر(ره)

محدوده: از ابتدای الباب الخامس حجه الظواهر تا پایان بحث تعادل و تراجیح به استثنای مباحث: الشهره، السیره، القیاس

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی

تفسیر قرآن ۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۲۰۱

نوع واحد: نظری

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۴۵ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر مجمع‌البیان خوانده می‌شود. طلاب در کنار این متن به تفسیر تبیان، تفسیر جوامع الجامع و تفسیر نمونه نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر مجمع‌البیان

محدوده: سوره‌های تکویر، اعلی، فجر، لیل، ضحی، انشراح، عادیات، تکاثر، عصر، فیل، ماعون، کوثر، کافرون، مسد

منابع:

۱. مجمع‌البیان؛ مرحوم طبرسی
۲. تفسیر تبیان؛ مرحوم شیخ طوسی
۳. جوامع الجامع؛ مرحوم طبرسی
۴. المیزان؛ مرحوم علامه طباطبائی
۵. تفسیر نمونه؛ ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۶. تفسیر نورالثقلین؛ علی بن جمعه الحویزی
۷. تفسیر برهان؛ مرحوم سیدهاشم بحرانی
۸. تفسیر لاهیجی؛ مرحوم شریف لاهیجی
۹. تفسیر تسنیم؛ آیت الله جوادی آملی

تفسیر قرآن ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۶۰ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر المیزان
طلاب در کنار این متن به تفاسیر احسن الحدیث، کنز الدقائق و المنار نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر المیزان

محدوده: از ابتدای آیه ۳۶ تا پایان آیه ۷۰ سوره نساء

منابع:

۱. مجمع البیان؛ مرحوم طبرسی
۲. تفسیر تبیان؛ مرحوم شیخ طوسی
۳. جوامع الجامع؛ مرحوم طبرسی
۴. المیزان؛ مرحوم علامه طباطبائی
۵. تفسیر نمونه؛ ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۶. تفسیر نورالثقلین؛ علی بن جمعه الحویزی
۷. تفسیر برهان؛ مرحوم سیدهاشم بحرانی
۸. تفسیر لاهیجی؛ مرحوم شریف لاهیجی
۹. تفسیر تسنیم؛ آیت الله جوادی آملی

تجزیه و ترکیب

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۱۰۱

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: تقویت تشخیص و بکارگیری توان قواعد صرف و نحو

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت‌های کلاسی، ۵ نمره به کار عملی طلاب (تجزیه و ترکیب صفحاتی - با تعیین

استاد- از قرآن کریم، نهج البلاغه یا عبارات مشکل) و ۱۰ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص دارد.

امتحان پایانی از متنی غیر از متن داده شده در کار عملی طلاب باشد.

سرفصل:

۱. اهمیت تجزیه و ترکیب و نقش آن در ترجمه
۲. مفهوم شناسی تجزیه و بیان عناصر موثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبنی و حرف
۳. مفهوم شناسی ترکیب و بیان عناصر موثر در ترکیب کلمه و جمله
۴. اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشریحی)، یک وجهی و چندوجهی)

متن درسی: -----

توضیحات:

شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه، چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن را مشخص کرده و از همه طلاب بخواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سوال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی می کنند.

منابع:

۱. الجدول فی اعراب القرآن و صرفه و بیانه مع فوائد نحویه هامه، محمود صافی
۲. اعراب القرآن الکریم و بیانه، محیی الدین الدرویش
۳. اعراب القرآن، المنسوب الی ابراهیم بن سری الزجاج، تحقیق و دراسه: ابراهیم الایاری
۴. الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل فی وجوه التأویل، جارالله زمخشری
۵. جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی
۶. مغنی اللیب، ابن هشام انصاری

فلسفه اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۱

تعداد واحد: ۴

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- المدخل
- فی احکام الوجود
- فی الوجود المستقل و الرابط
- فی انقسام الوجود الی ذهنی و خارجی
- فی مواد القضايا: الوجود و الامکان والامتناع

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

محدوده: از ابتدای کتاب تا پایان مرحله چهارم

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

فی الماهیه و احکامها - فی المقولات العشر - فی الواحد و الكثير

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

محدوده: مراحل پنج، شش و هفت

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاحادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۳

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

فی العله و المعلول – فی القوه و الفعل

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

محدوده: مرحله هشتم و نهم

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

السبق و اللحوق و القدم و الحدوث - فی العقل و العاقل و المعقول

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

محدوده: مراحل ده و یازده

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۵

تعداد واحد: ۳

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۵

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

فیما يتعلق بالواجب الوجود

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

محدوده: مرحله دوازدهم

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاحادی سبزواری

مکاتب فلسفی جهان اسلام

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۳

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: فلسفه ۱ تا ۵

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت مشرب‌های مختلف فلسفه اسلامی و تفاوت آن‌ها

ارزشیابی: ۵ نمره به تحقیق و ۱۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل :

۱. کلیات، معرفی سه مکتب مشاء، اشراق و حکمت متعالیه و روش آن‌ها.
۲. وجود و اهمیت در این سه مکتب
۳. علیت در این سه مکتب
۴. حرکت در این سه مکتب
۵. اتحاد عاقل و معقول در این سه کتب
۶. خدا، صفات خدا و افعال الهی در این سه مکتب
۷. معاد در این سه مکتب

متن درسی: -----

توضیحات: در این درس، استاد مباحث فوق را با ذکر منابع گزارش می‌کند و طلاب یک تحقیق مقایسه‌ای بین سه مکتب ارائه دهند.

منابع :

۱. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۲. منظومه، ملاهادی سبزواری
۳. الاشارات و التنبیها، بوعلی سینا
۴. حکمه الاشراق، شیخ سهروردی
۵. درآمدی به نظام حکمت صدرائی، عبدالرسول عبودیت
۶. فلسفه اشراق، حسن معلمی
۷. رسائل فلسفی صدرالمتألهین، حامد ناجی اصفهانی
۸. مشاعر، ملاصدرا
۹. شواهد الربوبیه، ملاصدرا
۱۰. رسائل سبزواری، جلال الدین آشتیانی
۱۱. مجموعه مصنفات شیخ اشراق، انجمن حکمت و فلسفه
۱۲. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۱۳. سهروردی و حکمت اشراق، مهدی امین رضوی
۱۴. نوآوری‌های فلسفه اسلامی، یارعلی کرد فیروزجائی
۱۵. الالهیات من الشفاء، بوعلی سینا
۱۶. فلسفه مشاء، محمد ذبیحی
۱۷. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۱۸. نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی
۱۹. تاریخ فلسفه اسلامی، ماجد فخری

متون فلسفه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون اصلی فلسفه مشاء و اشراق

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۵ نمره به کار عملی طلبه اختصاص دارد.

سرفصل:

در این درس حدود ۱۰ صفحه از فصوص‌الحکم (فارابی)، ۱۵ صفحه از نمط رابع اشارات (بو علی سینا) و ۳۰ صفحه از حکمت اشراق (سهروردی) با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می‌شود.

متن درسی:

۱. فصوص‌الحکم، فارابی

۲. نمط رابع اشارات، بوعلی سینا

۳. حکمت اشراق، سهروردی

توضیحات: استاد برای هر طلبه ۲۰ صفحه از منابع فوق - غیر از صفحات تدریس شده - را به عنوان کار عملی در طول نیمسال تعیین نماید. طلبه موظف است متن داده شده را به صورت روان و گویا ترجمه نماید.

منابع: -----

کلام اسلامی ۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۱

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی مباحث نبوت

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حقیقت وحی و نبوت، ضرورت بعثت انبیاء، ویژگی‌های انبیاء (عصمت، علم لدنی) و وظائف و اختیارات (شئون) انبیاء، راه‌های شناخت انبیاء (قرائن و معجزه) خاتمیت، جامعیت دین (قلمرو دین)

متن درسی: ایضاح المراد، علی ربانی گلپایگانی

منابع اصلی:

- ۱- تلخیص الالهیات، جعفر سبحانی
- ۲- کشف المراد علامه حلی
- ۳- گوهر مراد عبدالرزاق لاهیجی
- ۴- معارف قرآن (راهنماشناسی) مصباح یزدی
- ۵- کلام اسلامی محمدسعیدی مهر
- ۶- عقائد استدلالی علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی:

۱. شوارق الالهام، عبدالرزاق لاهیجی
۲. دلائل الصدق، علامه حلی
۳. عبقات الانوار، میرحامدحسین
۴. الغدير، علامه امینی
۵. المراجعات، عبدالحسین شرف الدین
۶. عقائد الامامیه، محمدرضا مظفر
۷. احقاق الحق، قاضی نورالله تستری
۸. تمهیدالاصول (در علم کلام اسلامی)، شیخ طوسی
۹. معادشناسی، محمد حسن قدردان قراملکی
۱۰. امامت پژوهشی، استان قدس رضوی
۱۱. منشور جاوید (جلدهای مرتبط)، جعفر سبحانی

۱۲. تفسیر موضوعی قرآن (جلدهای مرتبط) مبداء و معاد، عبدالله جوادی آمل
۱۳. معارف قرآن در المیزان، سیدمهدی امین
۱۴. پیام قرآن (جلدهای مرتبط)، آیت‌الله مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام‌شناسی، سید محمد حسین تهرانی
۱۶. معادشناسی، سید محمد حسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار (جلد یک تا چهار)، شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن، عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری، لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین، علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان، حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت، ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع، هاشم معروف الحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد، بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد، ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی، غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان، سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه، امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع، روح‌الله حسینیان

کلام اسلامی ۲

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۲

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی مباحث امامت

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

تعریف امامت و ولایت، ضرورت امامت، ویژگی‌های امام (عصمت و علم لدنی)
شئون امامت (رهبری، مرجعیت دینی، ولایت تکوینی)، امامت خاصه
مقام اهل بیت، مهدویت، غیبت و انتظار

متن درسی: کشف المراد، علامه حلی

منابع اصلی:

- ۱- تلخیص الاهیات، جعفر سبحانی
- ۲- کشف المراد علامه حلی
- ۳- گوهر مراد عبدالرزاق لاهیجی
- ۴- معارف قرآن (راهنماشناسی) مصباح یزدی
- ۵- کلام اسلامی محمدسعیدی مهر
- ۶- عقائد استدلالی علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی:

۱. شوارق الالهام، عبدالرزاق لاهیجی
۲. دلائل الصدق، علامه حلی
۳. عبقات الانوار، میرحامدحسین
۴. الغدیر، علامه امینی
۵. المراجعات، عبدالحسین شرف الدین
۶. عقائد الامامیه، محمدرضا مظفر
۷. احقاق الحق، قاضی نورالله تستری
۸. تمهیدالاصول (در علم کلام اسلامی)، شیخ طوسی
۹. معادشناسی، محمد حسن قدردان قراملکی
۱۰. امامت پژوهشی، استان قدس رضوی
۱۱. منشور جاوید (جلدهای مرتبط)، جعفر سبحانی

۱۲. تفسیر موضوعی قرآن (جلدهای مرتبط) مبداء و معاد، عبدالله جوادی آملی
۱۳. معارف قرآن در المیزان، سیدمهدی امین
۱۴. پیام قرآن (جلدهای مرتبط)، آیت الله مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام شناسی، سید محمدحسین تهرانی
۱۶. معاد شناسی، سید محمدحسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار (جلد یک تا چهار)، شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن، عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری، لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین، علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان، حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت، ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع، هاشم معروف الحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد، بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد، ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی، غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان، سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه، امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع، روح الله حسینیان

کلام اسلامی ۳

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۳

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی مباحث معاد

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل :

- حقیقت معاد
- ضرورت عقلی و نقلی معاد
- مرگ، قبر و عالم برزخ
- قیامت و مواقف آن
- دنیا و آخرت،
- سنجش اعمال (شفاعت، حبط و تکفیر و...)
- تجسم اعمال
- بهشت و دوزخ
- سعادت و شقاوت اخروی و عوامل آنها

متن درسی: کشف المراد، علامه حلی

منابع اصلی :

۱. تلخیص الاهیات، جعفر سبحانی
۲. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۳. معارف قرآن (راهنماشناسی)، مصباح یزدی
۴. کلام اسلامی، محمدسعیدی مهر
۵. عقائد استدلالی، علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی:

۱. شوارق الالهام، عبدالرزاق لاهیجی
۲. دلائل الصدق، علامه حلی
۳. عبقات الانوار، میرحامد حسین
۴. الغدیر، علامه امینی
۵. المراجعات، عبدالحسین شرف الدین
۶. عقائد الامامیه، محمدرضا مظفر
۷. احقاق الحق، قاضی نورالله تستری
۸. تمهید الاصول (در علم کلام اسلامی)، شیخ طوسی

۹. معادشناسی، محمد حسن قدردان قراملکی
۱۰. امامت پژوهشی، استان قدس رضوی
۱۱. منشور جاوید (جلدهای مرتبط)، جعفر سبحانی
۱۲. تفسیر موضوعی قرآن (جلدهای مرتبط) مبداء و معاد، عبدالله جوادی آملی
۱۳. معارف قرآن در المیزان، سیدمهدی امین
۱۴. پیام قرآن (جلدهای مرتبط)، آیت الله مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام شناسی، سید محمدحسین تهرانی
۱۶. معادشناسی، سید محمدحسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار (جلد یک تا چهار)، شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن، عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری، لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین، علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان، حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت، ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع، هاشم معروف الحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد، بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد، ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی، غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان، سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه، امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع، روح الله حسینیان

فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام اسلامی ۱ تا ۳

هدف: بررسی مباحث اصلی مسائل فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. کلیات (تعریف دین، فلسفه دین، کلام جدید، الهیات و تفاوت آن‌ها)
  ۲. منشا دین
  ۳. نیاز بشر به دین
  ۴. عقل گرایی و ایمان گرایی
  ۵. ادله اثبات وجود خدا (وجودشناختی، اخلاقی، تجربه دینی و احتمالات)
- متن درسی:** فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، آقای خسرو پناه

منابع:

۱. عقل و اعتقاد دینی، ترجمه احمدنراقی و ابراهیم سلطانی
۲. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان
۳. فلسفه دین، محمدحسین زاده
۴. انتظار بشر از دین، عبدالله نصری
۵. دین شناسی، عبدالله جوادی آملی
۶. براهین اثبات وجود خدا، عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا، حمیدرضا شاکرین
۸. خدا و مساله شر، محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوش‌های عقل نظری، مهدی حائری یزدی
۱۰. کلام جدید، حسن یوسفیان
۱۱. هرمنوتیک، احمد واعظی
۱۲. زبان دین، ابوالفضل ساجدی
۱۳. هندسه معرفتی کلام جدید، احد فرامرز قراملکی
۱۴. مدخل مسائل جدید در علم کلام، جعفر سبحانی
۱۵. درآمدی بر کلام جدید، هادی
۱۶. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها، علی اوجیبی
۱۷. باورهای دینی، موسسه امام خمینی
۱۸. انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی
۱۹. فلسفه دین، ترجمه محمد محمدرضائی
۲۰. گستره شریعت، عبدالحسین خسروپناه
۲۱. نظریه ایمان در کتاب و سنت، محسن جوادی

فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام اسلامی ۱ تا ۳

هدف: بررسی مباحث اصلی مسائل فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. زبان دین، ۲. علم و دین، ۳. دین و سکولاریزم، ۴. تجربه دینی، ۵. کثرت گرائی دینی

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، آقای خسرو پناه

منابع:

۱. عقل و اعتقاد دینی، ترجمه احمدنراقی و ابراهیم سلطانی
۲. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان
۳. فلسفه دین، محمدحسین زاده
۴. انتظار بشر از دین، عبدالله نصری
۵. دین شناسی، عبدالله جوادی آملی
۶. براهین اثبات وجود خدا، عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا، حمیدرضا شاکرین
۸. خدا و مساله شر، محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوش‌های عقل نظری، مهدی حائری یزدی
۱۰. کلام جدید، حسن یوسفیان
۱۱. هرمنوتیک، احمد واعظی
۱۲. زبان دین، ابوالفضل ساجدی
۱۳. هندسه معرفتی کلام جدید، احد فرامرز قراملکی
۱۴. مدخل مسائل جدید در علم کلام، جعفر سبحانی
۱۵. درآمدی بر کلام جدید، هادی
۱۶. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها، علی اوجبی
۱۷. باورهای دینی، موسسه امام خمینی
۱۸. انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی
۱۹. فلسفه دین، ترجمه محمد محمدرضائی
۲۰. گستره شریعت، عبدالحسین خسروپناه
۲۱. نظریه ایمان در کتاب و سنت، محسن جوادی

علم النفس

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۶

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت نفس انسانی، ویژگی‌ها و قوای آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

در این درس مباحث فلسفی ذیل با توجه به آیات و روایات تدریس می‌شود.

۱. تعریف و انواع نفس (نباتی، حیوانی و انسانی)
۲. قوای نفس
۳. تجرد نفس
۴. حدوث نفس
۵. رابطه نفس و بدن
۶. حرکت و تکامل نفس
۷. خلود نفس
۸. تناسخ
۹. سعادت و شقاوت نفس و عوامل آن

متن درسی: درسنامه علم النفس فلسفی، غلامرضا فیاضی

منابع:

۱. اسفار ج ۸ و ۹، با شروح آیات عظام جوادی آملی و مصباح یزدی
۲. «النفس» از کتاب الشفاء بوعلی سینا، تحقیق آیه‌الله حسن زاده آملی
۳. نفس و روح در فلسفه، آیات و روایات حسن معلمی
۴. نقش روح، سیدمحمدخامنه‌ای
۵. شرح منظومه (فریده ثلثه)، ملاهادی سبزواری
۶. معرفت نفس - شرح عیون النفس، حسن حسن‌زاده آملی
۷. نفس از دیدگاه حکمای مسلمان، عباس نیکزاد
۸. انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبائی
۱۰. انسان از دیدگاه اسلام، عبدالله نصری
۱۱. انسان‌شناسی، محمود رجبی
۱۲. انسان‌شناسی، محمدتقی مصباح‌یزدی
۱۳. بقاء روح پس از مرگ، خواجه نصیرالدین طوسی
۱۴. فی تحصیل السعاده، ابونصر فارابی
۱۵. النفس و الروح و شرح قواهما، امام فخر رازی

معرفت شناسی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی راه‌ها و ابزار شناخت و ارزش‌یابی آنها

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل :

مطالب بر مبنای کتاب آموزش فلسفه، از درس یازده تا آخر درس بیستم، با توضیحات استاد تدریس می‌شود:

۱. مقدمه شناخت‌شناسی (اهمیت، تاریخچه و تعریف شناخت‌شناسی)
۲. بدهات اصول شناخت‌شناسی (نیاز به معرفت‌شناسی، امکان شناخت، ادعای شک‌گرایان و رد شبهه آنها)
۳. اقسام شناخت (سنگ بنای شناخت، علم حضوری، راز خطاناپذیری و مراتب آن و همراهی آن با علم حصولی)
۴. علم حصولی (تصور و تصدیق، اجزاء قضیه، تصورات جزئی و کلی، دیدگاه‌های متفاوت درباره مفهوم کلی)
۵. اقسام مفاهیم کلی (اقسام معقولات ماهوی و منطقی و فلسفی، مفاهیم اعتباری، مفاهیم اخلاقی و حقوقی)
۶. حس‌گرایی (پوزیتویسم و نقد آن، اصالت حس یا عقل)
۷. نقش عقل و حس در تصورات
۸. نقش عقل و حس در تصدیقات
۹. ارزش شناخت (حقیقت چیست؟ معیار بازشناسی حقائق، ملاک صدق و کذب، نفس‌الامر)
۱۰. ارزش‌یابی قضایای اخلاقی و حقوقی (ویژگی‌های شناخته‌های اخلاقی و حقوقی، ملاک صدق و کذب در قضایای ارزشی و معروف‌ترین نظریات، نسبییت در اخلاق و حقوق، فرق قضایای اخلاقی و حقوقی)

متن درسی : آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح‌یزدی

منابع :

۱. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۲. پیشینه و پی‌رنگ معرفت‌شناسی، حسن معلمی
۳. شرح مختصر منظومه، شهید مرتضی مطهری
۴. معرفت دینی، صادق لاریجانی
۵. معرفت‌شناسی، حسن معلمی
۶. شناخت‌شناسی در قرآن، عبدالله جوادی‌آملی
۷. پژوهشی تطبیقی در معرفت‌شناسی معاصر، محمد حسین‌زاده
۸. مبانی معرفت دینی، محمد حسین‌زاده

تفکر عقلی در کتاب و سنت

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۸

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی بیشتر با نگاه کتاب و سنت به عقل و تفکر عقلی

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. مفهوم تفکر عقلی
۲. حقیقت عقل و تعقل در کتاب و سنت
۳. حجیت و اعتبار عقل در کتاب و سنت (باتوجه به شبهات عزالی، شیخیه، مکتب تفکیک و ...)
۴. قلمرو عقل
۵. نسبت عقل و شرع
۶. آفات تفکر عقلی
۷. نمونه های استدلال عقلی در کتاب و سنت (اثبات خدا، صفات خدا، نبوت و معاد)

متن درسی: منزلت عقلی در هندسه معرفت دینی، آیت الله جوادی آملی

منابع:

۱. عقل در گستره دین، آیت الله جوادی آملی
۲. علی و فلسفه الهی، علامه طباطبائی
۳. حکمت جاودانه، حسن معلمی
۴. مقدمه شهید مطهری بر اصول فلسفه و روش رئالیسم
۵. شریعت در آئینه معرفت، عبدالله جوادی آملی
۶. اصول فقه (مستقلات عقلیه)، محمد رضا مظفر
۷. عقل و دین، عباس نیکزاد
۸. علی بن موسی الرضا و الفلسفه الالهیه، عبدالله جوادی آملی
۹. کاوش های عقل نظری، دکتر مهدی حائری
۱۰. تهافت الفلاسفه، امام محمد غزالی
۱۱. مکتب تفکیک، محمدرضا حکیمی
۱۲. الاسلام و العقل، محمدجواد مغینه
۱۳. عقل در حکمت مشاء، علی مراد داوودی
۱۴. منطق و معرفت در نظر غزالی، غلامحسین دینانی
۱۵. عقل و وحی از نظر متفکران اسلامی، ترجمه حسن جوادی
۱۶. عقل و وحی، احمدحسین شریفی و دیگران
۱۷. درء تعارض العقل و النقل، امام محمد غزالی

منطق قدیم ۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۸

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی صنعت برهان و مسائل مهم آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. حقیقت برهان، فائده و ارزش آن
۲. انواع برهان (برهان لم، برهان آن و انواع آن)
۳. مقدمات برهان (یقینیات و اقسام آن) اولیات، مشاهدات، مجریات، متواترات، حدسیات، فطریات و وجدانیات
۴. شرائط برهان (شرائط مواد و شرائط صورت)
۵. اجزاء علوم (مبادی، موضوع و مسائل)

متن درسی: جوهرالنضید، علامه حلی

منابع:

۱. منطق کاربردی، علی اصغر خندان
۲. المنطق، محمد رضا مظفر
۳. منطق معیار تفکر، سید محمد حکاک
۴. برهان شفا، بوعلی سینا
۵. برهان، علامه طباطبائی
۶. تجرید المنطق، خواجه نصیر الدین طوسی
۷. البصائر النصیریة، عمرو بن سهلان ساوی
۸. منطق و تفکر انتقادی، حسن معلمی
۹. معیار اندیشه، عسگری سلیمانی
۱۰. المنطیقات، ابونصر فارابی

منطق قدیم ۲

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۹

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی صناعت مغالطه و مسائل مهم آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. حقیقت مغالطه و اسباب ایجاد آن
۲. فوائد صناعت مغالطه
۳. انواع مغالطه (اشاره ای به تقسیم مغالطه ذاتی و عرضی و تقسیم مغالطه ذاتی به لفظی و معنوی)
  - ۱-۳ مغالطه در مقام بیان یک قضیه (اشتراک لفظ، ابهام ساختاری، تفصیل مرکب، ترکیب مفصل، اهمال سور، کنه و وجه، کوچک نمائی و ...)
  - ۲-۳ مغالطه ادعای بدون استدلال (مغالطات بیرونی) (بستن راه استدلال، بچه ها می دانند، توسل به جهل، طلب برهان از مخالف، تکرار، فضل فروشی، توسل به احساسات، کمیت گرائی، تهدید، تطمیع، عوام فریبی، توسل به مرجع کاذب و ...)
  - ۳-۳ مغالطه در مقام نقد (پارازیت، تکذیب، انگیزه و انگیزه، توهین، از طریق منشاء، خلط دلیل و علت، ردلیل به جای مدعا مناقشه در مثال و ...)
  - ۴-۳ مغالطه در مقام دفاع (نکته انحرافی، شوخی بی ربط، تغییر تعریف، تغییر موضع، خودت هم، تبعیض طلبی و ...)
  - ۵-۳ مغالطه در استدلال (۱-۵-۳ مغالطات صوری (عدم تکرار حد وسط، وضع تالی، مقدم، مقدمات ناسازگار، ابهام انعکاس، سوء تالیف و ...)
  - ۲-۵-۳ مغالطات ناشی از پیش فرض نادرست (سنت گرائی، عدم سابقه، تجددگرائی، سنت گریزی، برتری فقر با ثروت، توسل به اکثریت، علت شمردن امر مقدم با مقارن و ...)
  - ۳-۵-۳ مغالطات ربطی (قیاس مضمهر مردود - با این با آن خلط نسبت، مصادره به مطلوب، تعمیم شتابزده، تمثیل و ...)

منبع اصلی: مغالطات، آقای علی اصغر خندان

منابع فرعی:

۱. منطق کاربردی، علی اصغر خندان
۲. المنطق، محمدرضا مظفر
۳. منطق معیار تفکر، سید محمد حکاک
۴. برهان شفا، بوعلی سینا
۵. برهان، علامه طباطبائی

۶. تجرید المنطق، خواجه نصیرالدین طوسی
۷. البصائر النصیریة، عمرو بن سهلان ساوی
۸. منطق و تفکر انتقادی، حسن معلمی
۹. معیار اندیشه، عسگری سلیمانی
۱۰. الجوهر النضید، علامه حلی
۱۱. المنطیقات، ابونصر فارابی

فلسفه اسلامی

منطق جدید

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی بیشتر با شیوه استدلال و نمادهای منطق جدید

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

کلیات: تعریف، تاریخچه، حوزه ها، روش ها و اصطلاحات محوری منطق جدید و فرق های آن با منطق کلاسیک .

بخش اول : ساختار نحوی منطق گزاره ها

فصل اول : سیستم استنتاج منطق گزاره ها

فصل دوم: سیستم اصل موضوعی و نموداری در منطق گزاره ها

بخش دوم : ساختار معنایی و فرا نظریه منطق گزاره ها

فصل سوم : ساختار نحوی منطق گزاره ها

فصل چهارم : فرانظریه منطق گزاره ها

بخش سوم : ساختار نحوی منطق محمولات

فصل پنجم : سیستم استنتاج منطق محمولات

فصل ششم : سیستم اصلی موضوعی و نموداری منطق محمولات

بخش چهارم : ساختار معنایی و فرا نظریه منطق محمولات

فصل هفتم: ساختار معنایی منطق محمولات

فصل هشتم: فرا نظریه منطق محمولات

متن درسی: مبانی منطق جدید، لطف‌الله نبوی

منابع:

۱. آشنایی با منطق ریاضی، ترجمه غلامرضا خسروشاهی
۲. نظریه مجموعه‌ها و کاربردهای آن، ترجمه عمید رسولیان
۳. درآمدی بر منطق جدید، ضیاء موحد
۴. راهی نو در منطق، ترجمه عبدالحسین آذرنگ
۵. منطق برای ریاضی‌دانان، ترجمه محمد علی پور عبدالله

تاریخ فلسفه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت جریان‌های مهم و تاثیرگذار در فلسفه اسلامی و شخصیت‌های مهم آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. ماهیت فلسفه اسلامی و تاریخ آن و شیوه‌های طرح تاریخ فلسفه اسلامی
۲. خاستگاه‌ها و منابع فلسفه اسلامی (قرآن و حدیث، یونان و روم، ایران، هند و چین)
۳. طبقات فلاسفه
۴. فیلسوفان مسلمان (آراء و اندیشه‌ها، شرح حال، آثار، اساتید و شاگردان)؛ فارابی، ابن سینا، ابن رشد، ابن باجه، ابن طفیل، شیخ اشراق، محقق طوسی، میرداماد، ملاصدرا، ملاهادی سبزواری، علامه طباطبائی و شاگردان
۵. کتابشناسی کتب مهم فلسفی

متن درسی: ---

منابع:

۱. درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی، موسسه امام خمینی و سازمان سمت
۲. سیر فلسفه در جهان اسلام، ماجد فخری
۳. تاریخ فلسفه اسلامی، هاتری کرین ترجمه سیدجواد طباطبائی
۴. تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح الله صفا
۵. تاریخ فلسفه اسلامی، سیدحسین نصر و دیگران
۶. تاریخ فلسفه اسلامی، ذبیح الله صفا
۷. تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، حنا الفاخوری ترجمه عبدالحمید آیتی
۸. سه حکیم مسلمان، سید حسین نصر
۹. فلاسفه شیعه، عبدالله نعمی
۱۰. تاریخ فلسفه اسلامی، چاپ جامعه المصطفی

تاریخ فلسفه غرب ۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۲

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت و نقد جریان های مهم فلسفی غرب و شخصیت های تاثیرگذار در آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

یونان (حکمای سبعة، سوفسطائیان، سقراط اقلاطون، ارسطو، اپیکوریان، کلیون، رواقیون، شکاکان، اسکندرانیان، نوافلاطونیان «فلوطين»)
قرون وسطی: آباء کلیسا، آگوستین، بویتوس، آنسلم، راجرز بیکن، آکونیا، اکام

متن درسی: ---

توضیحات: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتین ژیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمهیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاء الدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمدعلی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوه استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمدحسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدارشناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمدایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کردفیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تاثیرگذار در آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

زمینه‌های فکری رنسانس

عقل‌گرایان (دکارت، مالبرانش، اسپینوزا، لایت نیس)

تجربه‌گرایان (لاک، بارکلی، هابز، هیوم)

کانت

متن درسی: ---

توضیحات: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتین ژیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمهیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت‌الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاء‌الدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوه استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدارشناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمدایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کردفیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تاثیرگذار در آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

هگل

پوزیتویسم

اگزیستانسیالیسم (کیرکگورهایدگر ، هایدگر ، یاسپرس ، سارتر)

پراگماتیسم (ویلیام جیمز)

متن درسی: ---

توضیحات: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتین ژیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمهیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت‌الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتویسم منطقی، بهاء‌الدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوه استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از گوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمد ایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یار علی کرد فیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۴

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۵

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تاثیرگذار در آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

فلسفه تحلیل زبانی (راسل، مور، ویتگنشتاین)

پدیدار شناسی

سنت گرائی معاصر

متن درسی: ---

توضیحات: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتین ژیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمهیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاء‌الدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوه استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از اگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمد ایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یار علی کرد فیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

فلسفه اخلاق

شناسه درس: ۳۰۳۱۹۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبادی و ملاکهای گزاره‌های اخلاقی و نظریات و مکاتب مهم در فلسفه اخلاق

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. کلیات (تعریف، تاریخچه و اهمیت فلسفه اخلاق، انواع پژوهشهای اخلاقی)
  ۲. مفاد حسن و قبح (انشائی یا اخباری)
  ۳. رابطه باید و هست
  ۴. تحلیل گزاره‌های اخلاقی
توصیفی (واقع‌گرا): شهودگرایی، عقل‌گرایی، طبیعت‌گرایی
غیر توصیفی: اراده‌گرایی، احساس‌گرایی، توصیه‌گرایی
  ۵. ارزش و مسئولیت اخلاقی
  ۶. مطلق یا نسبی بودن احکام اخلاقی
  ۷. اخلاق هنجاری
  ۸. غایت‌گرایی (خودگروی، سودگروی، دیگرگروی)
وظیفه‌گرایی (عقلی، امر الهی)
  ۸. رابطه اخلاق و دین
  ۹. مبانی نظریه اخلاقی اسلام
- متن درسی:** درس‌نامه فلسفه اخلاق، حسن معلمی

منابع:

۱. فلسفه اخلاق، محمدتقی مصباح‌یزدی
۲. فلسفه اخلاق، محمدرضا مدرسی‌یزدی
۳. فلسفه اخلاق فرانکنا، ترجمه: هادی صادقی
۴. فلسفه اخلاق، شهید مرتضی مطهری
۵. فلسفه اخلاق وارنوک، ترجمه: صادق لاریجانی
۶. فلسفه اخلاق در تفکر غرب از دیدگاه مک‌اینترپر، حمید شه‌ریاری
۷. نگاه اخلاقی درآمدی به فلسفه اخلاق، مک‌ناتن، ترجمه: حسن میان‌داری
۸. مبانی اخلاق، حسن معلمی
۹. مسائل اخلاقی، مایکل پالمر، ترجمه: علی‌رضا آل‌بویه
۱۰. مبانی اخلاق، جرج ادوارد مور، ترجمه: غلام‌حسین توکلی
۱۱. بنیاد مابعدالطبیعه اخلاق، کانت
۱۲. کاوشهای عقل عملی، مهدی حائری‌یزدی

فلسفه علم

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت ماهیت و روش علوم تجربی و دیدگاه‌های موجود در آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. تعریف علم و فلسفه علم، اهمیت فلسفه علم، فرق علم و فلسفه
۲. روش علم
استقراء و مشکلات آن (مشاهده و نظریه باز بودن آن)
اثبات پذیرش (معنا داری و بی معنایی) تایید پذیری
ابطال پذیری، احتمال گرائی
نظریه به مثابه ساختار، ساختار شکنی تئوریها و قانونها
۳. مبادی متافیزیک علم
۴. سادگی در تئوریها
۵. مقایسه فلسفه علوم انسانی با فلسفه علوم طبیعی

متن درسی: درآمدی بر فلسفه علم، رضا حبیبی

منابع:

۱. چیستی علم، چالمرز ترجمه سعید زیبا کلام
۲. فلسفه علم، رضا حبیبی
۳. فلسفه علوم طبیعی، همپل ترجمه حسین معصومی
۴. حدسها و ابطالها، پوپر ترجمه احمد آرام
۵. منطق اکتشافات علمی، پوپر ترجمه سید حسین کمالی
۶. فلسفه علم، کاپالدی ترجمه علی حقی
۷. علم و دین، ایان باربور ترجمه خرمشاهی
۸. فلسفه علم در قرن بیستم، گیلیس ترجمه حسن میاننداری
۹. از علم سکولار تا علم دینی، مهدی گلشنی
۱۰. درآمدی تاریخی به فلسفه علم، لازمی ترجمه علی پایا
۱۱. مقدمه ای بر فلسفه علم، کارناب ترجمه یوسف عقیقی
۱۲. علم شناسی فلسفی، ترجمه عبدالکریم سروش
۱۳. فلسفه علم، شاله ترجمه یحیی مهدوی
۱۴. نظرمتفکران اسلامی درباره طبیعت، سید حسن نصر
۱۵. تاریخ علم، دامپی یر ترجمه عبدالحسین آذرنگ
۱۶. از آگوستین تا گالیله ج ۱، کرومبی، ترجمه احمد آرام
۱۷. نظریه های مربوط به علوم انسانی، ژولین ترجمه علی محمد کردان

فلسفه تطبیقی

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۱

پیش نیاز: تاریخ فلسفه اسلامی و فلسفه اسلامی ۱ تا ۵

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت جهات اختلاف بین فلسفه اسلامی و فلسفه غرب و بیان ابتکارات در گشودن معضلات فکری فلسفه غرب

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- هستی شناسی
- علیت
- حرکت
- جبر و اختیار
- خداشناسی
- خلود نفس

توضیحات: استاد موضوعات فوق را از دیدگاه فلسفه اسلامی و مکاتب مهم فلسفی غرب به صورت مقایسه‌ای مطرح می کند و ابتکارات فلسفه اسلامی را توضیح می دهد.

متن درس: فلسفه تطبیقی، آقای معلمی

منابع:

۱. پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۲. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۳. فلسفتنا، شهید محمدباقر صدر
۴. هرم هستی، مهدی حائری یزدی
۵. منابع اصلی فلسفه غرب
۶. پایان نامه هایی که به صورت مقایسه‌ای در موضوعات فوق نوشته شده است .

عرفان اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۹

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: آشنائی با مباحث اساسی عرفان اسلامی به ویژه مباحث نظری آن

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، موضوع، روش، مبادی، اهداف و تاریخچه عرفان اسلامی، فرق عرفان نظری یا عرفان عملی، عرفان و تصوف)
  - معرفت شناسی در بینش عرفانی
    - عقل ، قلب و وحی
    - تجربه عرفانی ، انواع و حجیت آن
    - کشف و شهود و فرق آن با وحی
  - هستی شناسی در بینش عرفانی
    - وحدت شخصی وجود (تقریره ، مثال ها، نمادها و اثبات آن)
  - خداشناسی در بینش عرفانی
    - خدای عارفان (تشبیه و تنزیه)
    - اسماءاللهی
  - جهان شناسی در بینش عرفان
    - هویت عالم (خیال ، رویا ، سایه ، نور)
    - پیدایش عالم (حب و غرض الهی)
    - نظام عالم و مراتب مظهریت ، تعینات و تجلیات (حضرات خمس)
  - انسان شناسی در بینش عرفانی
    - ساخت های وجودی انسان
    - انسان کامل و ویژگی های او
    - ولایت، رسالت و نبوت
    - ختم ولایت
  - عرفان، نقدها و نظرها ، ضعف ها و قوت ها
- متن درسی:** آشنایی با مجموعه عرفان اسلامی، علی امینی نژاد

منابع:

۱. عرفان اسلامی، محمد تقی مصباح یزدی

۲. مبانی عرفان نظری، سعید رحیمیان
۳. عرفان نظری، یحیی یثربی
۴. وحدت از دیدگاه عارف و حکیم، حسن حسن زاده آملی
۵. فصوص الحکم، ابن عربی و حکیم
۶. مصباح الهدایه، امام خمینی (قدس سره)
۷. تجربه دینی و مکاشفات عرفانی، محمد تقی فعالی
۸. رسائل قیصری، شرف الدین قیصری
۹. انسان کامل، عزیز الدین نسفی
۱۰. شرح مقدمه قیصری، جلال الدین آشتیانی
۱۱. عرفان اسلامی، حسن معلمی
۱۲. هرم هستی، مهدی حائری یزدی
۱۳. هستی از نظر فلسفه و عرفان، سید جلال الدین آشتیانی

فلسفه اسلامی

زبان تخصصی ۱

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۲۱۰۱

نوع واحد: نظری

هدف: ایجاد توان بهره گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می یابد.

در اول نیم سال به هر طلبه حدود ۴ صفحه کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) داده می شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از

نمره درس را به خود اختصاص می دهد. ۱۲ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص می یابد.

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

متن درسی: ---

منابع پیشنهادی:

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، مهدی نوروزی، علی خزایی فر.
۴. مدخل‌هایی از دایرةالمعارف اسلام، پل ادواردز، راتلج و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
۶. Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
۸. The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
۹. □. □□□□□□□□.

زبان تخصصی ۲

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۲۱۰۲

نوع واحد: نظری

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد.

در اول نیم‌سال به هر طلبه حدود ۴ صفحه کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد. ۱۲ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص می‌یابد.

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

متن درسی: ---

منابع پیشنهادی:

۵. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
۶. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
۷. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر.
۸. مدخل‌هایی از دایرةالمعارف اسلام، پل ادواردز، راتلج و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
۶. Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
۸. The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
۹. □. □□□□□□□□.

عربی معاصر

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۱۱۰۲

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در زمینه فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۷ نمره به کار عملی (ترجمه متون عربی) و ۸ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد. متن کار عملی حدود ۱۰ صفحه از متون عربی معاصر در زمینه گرایش مربوط است که طلبه آن را اعراب گذاری و ترجمه نماید.

سرفصل :

طلاب برای هر جلسه بین ۳ تا ۵ صفحه از متن درسی را به منظور درک مطلب، اعراب گذاری و ترجمه می کنند و استاد تنها به رفع اشکال و بیان دقایق متن می پردازد
در ابتدای نیمسال متن هایی به عربی جدید در زمینه فلسفه اسلامی انتخاب می شود و در اختیار طلاب قرار می گیرد. طلاب موظفند آن را ترجمه و اعراب گذاری کرده و تا پایان نیمسال ارایه کنند.

متن درسی: آشنایی با برگزیده متون فلسفی و کلامی از کتب عربی معاصر، محمد سربخشی

منابع:

۱. روزنامه‌های چاپ عربی موجود در ایران؛ از جمله:
  - الوفاق
  - الکیهان العربی
۲. روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های عرب زبان؛ اعم از خبرگزاری‌های دینی و عمومی؛ از قبیل:
  - قناة الكوثر الفضائية (www.alkawthartv.ir)
  - قناة العالم الإخبارية (<http://www.alalam.ir>)
  - الشرق الأوسط: جريدة العرب الدولية (www.aawsat.com)
۳. فرهنگ معاصر (عربی - فارسی)، د. عبدالنبی قییم
۴. المنجد فی اللغة العربیة المعاصرة، دارالمشرق، عدة من المؤلفین
۵. المعجم الوسیط، مجمع اللغة العربیة، مكتبة الاسلامیة
۶. فرهنگ فرزانه (فارسی - عربی)، د. سید حمید طبیبیان
۷. فرهنگ نیراس (نرم افزار رایانه‌ای)

روش تحقیق پیشرفته - ورودی ۹۶ و ماقبل

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۱

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: آشنایی با روش های پژوهش در فلسفه و کیفیت بهره‌برداری از منابع فلسفه اسلامی

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی و ۱۰ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

سرفصل:

- بیان اهمیت بحث روش تحقیق و تاریخچه آن (یادآوری)
- مفهوم شناسی تحقیق و اصطلاحات عام و خاص آن (یادآوری)
- بایسته های پژوهش فلسفی
- ویژگی های طرح تحقیق در مباحث فلسفی
- مراحل کلی تحقیق (مساله، تحقیق، جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل، تنظیم)
- ویژگی های پژوهش در فلسفه
- بیان معیارهای ارزیابی پژوهش فلسفی

متن درسی: ---

توضیحات: هر طلبه موظف است یک تحقیق در زمینه فلسفه اسلامی با ویژگی های فوق (در سطح علمی - پژوهشی) ارائه دهد، که این تحقیق باید همگام با تدریس مراحل پژوهش تهیه شود و در هر مرحله با همفکری استاد فعالیت آن مرحله اصلاح شود.

منابع:

۱. اصول و فنون پژوهش در گستره‌ی دین پژوهی، احد فرامرز قراملکی
۲. روش شناسی مطالعات، احد فرامرز قراملکی
۳. روش تحقیق کتابخانه‌ای، جعفر نکونام
۴. روش مطالعه و تحقیق با تاکید بر کتابخانه، رضا علی کرمی
۵. درسنامه روش تحقیق، مجید طرقی
۶. جزوه درس موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، حمید آریان
۷. مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، محمدرضا حافظ نیا

کارورزی و ارائه پژوهش ۱- ورودی ۹۶ و ماقبل

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: به کارگیری قواعد پژوهش در موضوعات فلسفی

ارزشیابی: ۲۰ نمره پایانی به تحقیق - با شرایط مندرج در سرفصل - اختصاص دارد.

سرفصل:

- تدوین یک تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه ای در یکی از موضوعات فلسفی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی زیر نظر استاد مربوطه ، و ارائه نتایج تحقیق در یک کنفرانس ؛
- موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط استاد مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد .

متن درسی: ---

منابع: ---

کارورزی و ارائه پژوهش ۲- ورودی ۹۶ و ماقبل

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: به کارگیری قواعد پژوهش در موضوعات فلسفی

ارزشیابی: ۲۰ نمره پایانی به تحقیق - با شرایط مندرج در سرفصل - اختصاص دارد.

سر فصل :

- تدوین یک تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه ای در یکی از موضوعات فلسفی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی، زیر نظر استاد مربوطه و ارائه نتایج تحقیق در یک کنفرانس؛
- موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط استاد مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد .

متن درسی : ---

منابع: ---

پایان نامه

شناسه درس: ۳۰۳۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: کارورزی و ارائه پژوهش ۱ و ۲

هدف: ارائه یک تحقیق جامع با تأکید بر مهارت‌ها، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یک موضوع فلسفی بر اساس آیین نامه تدوین پایان نامه سطح سه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به ارائه پایان نامه با شرایط آیین نامه اختصاص دارد.

سرفصل: ---

متن درسی: ---

منابع: ---

فلسفه اسلامی

سرفصل دوس

مهارت های پژوهشگری

ورودی ۹۷ و مابعد

مسئله‌یابی و منبع‌یابی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۰

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مسئله‌یابی و مسئله‌شناسی، شناسایی انواع منابع و نحوه ارزش‌گذاری و مهارت استفاده از آنها به منظور بهره‌وری در تدوین پایان‌نامه و انواع مقالات

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تفاوت مشکل، موضوع و مسئله

۱. مشکل (تعریف و ویژگی‌های آن)

۲. موضوع (تعریف موضوع و ویژگی‌های آن، تتبع موضوع محور و پژوهش مسئله محور)

۳. مسئله (تعریف و بیان مسئله، فرآیند عملیاتی طرح مسئله: الف. مواجهه با مشکل ب. تبدیل مشکل به مسئله ج. تدوین فرضیه) اقسام مسئله و خطاهای احتمالی به هنگام انتخاب مسئله، تجزیه مسئله

○ منبع؛ اقسام، انواع و ...

۱. تعریف منبع

۲. اقسام منابع

۳. انواع منابع اسناد (کتابخانه‌ای و روش استفاده از آن، اطلاعات الکترونیکی و روش استفاده از آن)

۴. راه‌های شناسایی و دسترسی به منابع

۵. آشنایی با ملاک‌های اعتبار منابع

۶. معرفی کتابخانه‌های تخصصی هر رشته

۷. معرفی مهمترین منابع مکتوب و غیر مکتوب هر رشته

۸. معرفی اصطلاح‌نامه‌های تخصصی هر رشته و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک مسئله را انتخاب و به همراه منابع مرتبط با آن به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

طرحنامه نویسی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۱

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه فصل بندی و طراحی ساختار تحقیق، ایجاد قدرت تشخیص جهت روش مناسب حل مسئله و فرضیه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ طرحنامه

۱. تعریف طرحنامه و اهمیت آن
۲. معرفی ارکان و عناصر طرحنامه علمی (بیان مسئله، سؤالات اصلی و فرعی، فرضیه‌ها، پیشینه، اهمیت و ضرورت، روش (ناظر به جمع‌آوری داده‌ها، هدف تحقیق، مواجهه با داده‌ها)
۳. ساختار بندی اجزای تحقیق شامل بخش‌ها، فصل‌ها و گفتارها، اولویت بندی انجام پژوهش، ارائه طرحنامه و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک طرحنامه متناسب با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

فیش نویسی و پردازش اطلاعات

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۲

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه تشکیل پرونده علمی، تألیف و ترکیب مناسب اطلاعات گردآوری شده و پردازش آنها

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ فیش نویسی

۱. معرفی و اهمیت فیش نویسی
۲. قالب‌های فیش (دستی، رایانه‌ای)
۳. انواع فیش
۴. چگونگی انجام فیش برداری
۵. طبقه‌بندی فیش‌ها
۶. ارجاع‌دهی و انواع آن
۷. شیوه‌های یادداشت برداری (نقل مستقیم، تلخیص و اقتباس)

○ پردازش اطلاعات

۱. توصیف، تبیین و توضیح اطلاعات
۲. تفسیر، تحلیل و انواع آن
۳. استدلال، تعلیل و ارائه شواهد
۴. نقد، ارائه نظر، دسته بندی و مقایسه و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک موضوع انتخاب و فیش‌های مرتبط به آن را همراه با پردازش اطلاعات به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

شیوه تدوین پایان نامه

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۳

نوع واحد: عملی

هدف: آشنایی با شیوه تدوین و نگارش پایان نامه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تدوین پایان نامه

۱. شناسایی و آشنایی با شیوه نامه نگارش پایان نامه با توجه به قوانین مرکز

۲. موضوع یا عنوان پایان نامه

۳. تنظیم مقدمات، فهرست ها و عنوان بندی، نتیجه گیری، چکیده نویسی و کلیدواژه ها

۴. شیوه بهره گیری از منابع و تنظیم ارجاعات و فهرست منابع

۵. سبک های ارجاع دهی و نحوه ارجاع کتاب، مقاله، فرهنگ نامه و دایره المعارف، ارجاع کنفرانس ها و سمینارها و گزارش ها

۶. ویرایش فنی و محتوایی متن

۷. ارائه گزارش به اساتید راهنما

۸. آشنایی با نحوه دفاع از پایان نامه

۹. نشانه گذاری و صفحه آرایی، ترتیب مباحث و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک پایان نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را بررسی نموده و گزارشی از نقاط قوت و ضعف آن به

عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

مقاله‌نویسی

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۲۰

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با انواع مقاله و ساختار آن و فرآیند تدوین مقاله به منظور استخراج مقاله علمی از پایان‌نامه و یا

ادامه فعالیت پژوهشی در قالب مقاله‌نویسی پس از فارغ‌التحصیلی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ آشنایی با ساختار و چگونگی نگارش مقاله علمی پژوهشی و اجزاء آن

۱. موضوع و عنوان مقاله، نام نویسندگان، چکیده

۲. واژگان کلیدی، مقدمه (بیان مسئله، تبیین اهداف پژوهش، پیشینه پژوهش، پرسش، تشریح روش‌شناسی مورد استفاده و

معرفی ساختار)

۳. بدنه اصلی مقاله

۴. نتیجه‌گیری

۵. منابع و پیوست‌ها

۶. ارجاع‌دهی و مستندسازی و انواع آن

۷. شناسایی مجلات تخصصی هر رشته و نکات اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله مرتبط با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

روش نقد و تحلیل

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۴

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: افزایش توانمندی طلاب در حوزه نقد و تحلیل در راستای هدف کلان سطح سه

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ روش نقد و تحلیل (مقاله، کتاب، پایان نامه و طرح پژوهشی)

۱. تعریف نقد و انواع آن (نقد درونی و بیرونی)

۲. اصل تقدم فهم بر نقد، نقد اصول، نقد مبانی و لوازم، نقد ادله

۳. مواجهه انضمامی و کلی ارزیاب با پژوهش

۴. نقد و ارزیابی عنوان، چکیده، بیان مسئله و مقدمه، اهداف، پیشینه و بدنه اصلی، نتیجه گیری

۵. اخلاق نقادی و ارزیابی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله یا کتاب یا پایان نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را نقد و تحلیل نموده و گزارشی از آن به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

روش‌شناسی مطالعات میان‌رشته‌ای

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۵

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با چیرستی آن، نوآوری و دستیابی به ابعاد و جوانب مسئله و عدم حصر توجه به دانش خاص و غفلت از سایر علوم در تحلیل مسائل

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ مطالعات میان‌رشته‌ای

۱. تعریف مطالعه میان‌رشته‌ای

۲. ضرورت مطالعه میان‌رشته‌ای در دین پژوهی

۳. موانع فعالیت‌های میان‌رشته‌ای

۴. نشریات میان‌رشته‌ای

۵. مبانی رویکرد میان‌رشته‌ای و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله میان‌رشته‌ای، مرتبط با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

روش‌شناسی مطالعات تطبیقی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۶

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با چستی و ضرورت مطالعات تطبیقی و روش‌شناسی آن جهت استفاده طلاب در پژوهش

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ مطالعات تطبیقی

۱. چستی مطالعه تطبیقی و نقش آن
۲. تحدید دامنه تطبیقی
۳. فرآیند مطالعه تطبیقی (تدوین مسئله، تعیین دامنه تحقیق، تدوین فرضیه، استقصای موارد شباهت و تفاوت، توصیف مواضع خلاف و وفاق، تبیین مواضع خلاف و وفاق)
۴. عوامل ظاهرگرایی در مطالعه تطبیقی
۵. روش‌های عبور از تشابه و تفاوت ظاهری به مواضع خلاف و وفاق واقعی
۶. تبیین مواضع خلاف و وفاق و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله تطبیقی، مرتبط با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

عناوین جامع رشته فلسفه اسلامی

سال سوم		سال دوم			سال اول
واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس
۳	فلسفه اسلامی (۵)	۳	فقه (۳)	۳	فقه (۱)
۲	تاریخ فلسفه غرب (۳)	۲	اصول فقه (۳)	۲	اصول فقه (۱)
۲	معرفت شناسی	۴	فلسفه اسلامی (۳)	۲	منطق قدیم (۱)
۲	علم النفس	۲	کلام اسلامی (۲)	۲	تاریخ فلسفه اسلامی
۲	زبان تخصصی (۱)	۲	تفسیر قرآن (۲)	۴	فلسفه اسلامی (۱)
۲	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی (۱)	۲	تاریخ فلسفه غرب (۱)	۲	تجزیه و ترکیب
۲	فلسفه علم	.۵	مقاله نویسی	.۵	مساله یابی و منبع یابی
.۵	روش شناسی مطالعات میان رشته ای	.۵	روش نقد و تحلیل	.۵	طرحنامه نویسی
.۵	روش شناسی مطالعات تطبیقی				
۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد
۲	متون فلسفه اسلامی	۳	فقه (۴)	۳	فقه (۲)
۲	تاریخ فلسفه غرب (۴)	۲	اصول فقه (۴)	۲	اصول فقه (۲)
۲	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی (۲)	۲	تاریخ فلسفه غرب (۲)	۲	منطق قدیم (۲)
۲	عرفان اسلامی	۳	فلسفه اسلامی (۴)	۴	فلسفه اسلامی (۲)
۲	زبان تخصصی (۲)	۲	کلام اسلامی (۳)	۲	کلام اسلامی (۱)
۲	مکاتب فلسفی جهان اسلام	۲	منطق جدید	۲	تفسیر قرآن (۱)
۲	فلسفه اخلاق	۲	تفکر عقلی در کتاب و سنت	.۵	فیش نویسی و پردازش اطلاعات
۲	عربی معاصر			.۵	شیوه تدوین پایان نامه
۲	فلسفه تطبیقی				
۱۸	جمع واحد	۱۶	جمع واحد	۱۶	جمع واحد

نیمسال اول

نیمسال دوم